

Požiare v jarných mesiacoch a ochrana pred nimi

Tak ako každoročne jarné počasie prináša so sebou prebúdzanie prírody ako aj zvyšovanie aktivity človeka v nej. Svojimi teplými, slnečnými dňami láka občanov do záhrad a na prechádzky do prírody. Po jeseni a zime máme v prírode veľa suchej trávy, kríkov a listia. V tomto období sa občania často nechávajú v rámci upratovania svojich pozemkov zlákať na vypaľovanie suchej trávy a kríkov na svojich záhradách a humnách, spaľovanie vínnej révy, konárov stromov a iných prírodných porastov. Pri troške nepozornosti pri používaní otvoreného ohňa, ale aj fajčení na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom výskytu požiaru dochádza k veľkým škodám na majetku a zdraví osôb. Z uvedených dôvodov upozorňujeme občanov na zvýšenú opatrnosť pri pohybe a pobyte na takýchto miestach. Počas dlhotrvajúceho sucha a zvýšených jarných teplotách, je táto činnosť vysoko nebezpečná, čo si hlavne deti a starší občania dostatočne neuvedomujú. Každoročné štatistiky požiarovosti SR nasvedčujú, že napriek neustálemu upozorňovaniu na zákaz vypaľovania porastov bylín, kríkov a stromov občania túto činnosť a riziko s ňou spojené často podceňujú. Na prvý pohľad “bezpečné“ vypaľovanie suchej trávy na malej ploche alebo spaľovanie zhrabaných porastov, môže zapríčiniť požiar veľkých rozmerov. Oheň v otvorenom priestore sa za vhodných klimatických podmienok šíri veľmi rýchlo a svojimi rozmermi neraz spôsobí škody na životoch, majetku, životnom prostredí a môže taktiež spôsobiť ekologické straty ako je strata veľkej časti lesa, chránených porastov a bylín a úhyn chránených živočíchov.

V prípadoch dlhotrvajúceho sucha, zvýšeného výskytu požiarov a vysokého požiarneho nebezpečenstva v lesoch, vyhlasuje Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru **čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru**.

Občania by sa mali oboznámiť aj s všeobecne záväznými nariadeniami obce, ktoré upravujú aj spôsob spaľovania odpadov na voľnom priestranstve – vo väčšine prípadov ho aj zakazujú. **V prípade vyhlásenia zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov je akékoľvek spaľovanie na voľnom priestranstve zakázané.**

Dôležité je pripomenúť, že **vypaľovanie** porastov je podľa zákona o ochrane pred požiarimi striktné **zakázané v každom období**, nie len v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru !

Horľavé látky zo záhrad, ktoré sú produktom jarných prác (vínna réva, konáre stromov a kríkov a pod.) odporúčame odovzdať do zberných dvorov, ktoré sú už v každej obci našich okresov. Ich spaľovanie v záhradách a na vlastných pozemkoch vykonávať len v nevyhnutných prípadoch, pričom je treba dodržiavať všetky zásady protipožiarienej bezpečnosti.

Chceme touto cestou upozorniť na niektoré zásady, ktoré je fyzická osoba pri spaľovaní horľavých látok na voľnom priestranstve povinná dodržiavať:

- oznámiť pred začatím spaľovania miesto a čas spaľovania a ukončenie spaľovania na operačné stredisko HaZZ (t.č.150),
- sledovať klimatické podmienky, kontrolovať miesto spaľovania,
- ukladať horľavé látky do upravených hromád tak aby neohrozovali svojim sálavým teplom alebo odlietajúcimi časticami okolie,
- zabezpečiť potrebné množstvo hasiacich prostriedkov na zabránenie rozšírenia ohňa,

- Spaľovanie musí byť neustále pod kontrolou zodpovednej osoby, ktorá by mala mať pri sebe aj mobilný telefón na zavolanie hasičskej jednotky v prípade nekontrolovateľného rozšírenia požiaru.
- Priestor spaľovania možno opustiť až po úplnom uhasení a dôkladnej kontrole, aby sa zamedzilo opakovanému vznieteniu.
- V prípade veterného počasia spaľovanie v **žiadnom prípade nevykonávať**, pretože hrozí veľké nebezpečenstvo rozšírenia požiaru pomocou vetra.

Spaľovanie nie je jediný spôsob, ako sa zbaviť biologického odpadu, je možné zbaviť sa ho napr. kompostovaním, ukladaním do špeciálnych kontajnerov alebo do zberných dvorov.

Odporúčame DHZ v obciach zorganizovať najmä so staršími občanmi, ktorí sú najviac rizikovou skupinou pri jarňoch prácach v záhradkách, ale aj s deťmi a ostatnými občanmi besedy, na ktorých ich treba upozorňovať o zákaze vypaľovania porastov a na nebezpečenstvách, ktoré pri tom hrozia. Staršie osoby treba upozorňovať aj na nebezpečenstvá pri spaľovaní, kde okrem iných vplyvov vzniká veľké nebezpečenstvo ohrozenia života a majetku aj vďaka ich veľakrát zníženej mobilite a nesprávnom odhade rizika vznikajúceho nebezpečenstva.

Po ukončení vykurovacieho obdobia odporúčame zabezpečiť revíziu a vyčistenie komínov a vykurovacích telies oprávnenou odbornou firmou, alebo odborne spôsobilou osobou, a v prípade zistenia poškodení zabezpečiť ich odstránenie ešte pred začiatkom nasledujúceho vykurovacieho obdobia.

Rodičov upozorňujeme, aby hlavne počas obdobia sucha a ochrany lesov pred požiarom dbali na zvýšený dozor nad deťmi, aby sa pri hrách predišlo vzniku požiarov, ktoré ohrozujú ich zdravie a život, a tiež poškodzujú majetok a životné prostredie.

Upozorňujeme, že pri všetkých činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru (zváranie a brúsenie kovov, lepenie podlahových krytín lepidlami s horľavými výparmi, skladovanie horľavých kvapalín, zberové práce na poliach, práce v lese, spaľovanie a pod.) treba dodržiavať predpisy a dbať na zvýšenú opatrnosť.

Pripomíname, že spôsobenie požiaru je porušením platných právnych predpisov, čo môže byť kvalifikované ako priestupok alebo trestný čin. V prípade porušenia povinností fyzických osôb vyplývajúcich zo zákona o ochrane pred požiarom, môže OR HaZZ uložiť v blokovom konaní pokutu do výšky 100,00 EUR a v priestupkovom konaní až do výšky 331,00 EUR.

V prípade vzniku požiaru je občan povinný ak je to v jeho silách uhasiť požiar alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia. Včasné spozorovanie požiaru je predpokladom k účinnému a rýchlemu zásahu. Ak sa občan nachádza v prudko stúpajúcom teréne, za veterného počasia a dostatku suchého porastu, len ťažko dokáže vlastnými prostriedkami šíriaci sa požiar uhasiť. V tomto prípade je potrebné okamžite volať tiesňovú linku hasičského a záchranného zboru 150, prípadne linku tiesňového volania 112 .

Veríme že opatrnosťou, ostražitosťou a uváženým konaním nás všetkých sa nám podarí preklenúť tohtoročné jarňé obdobie s čo najmenším počtom požiarov, najmenšími škodami na majetku, prírode a samozrejme bez strát na ľudských životoch.

Ivan Baxa
predseda Preventívnej komisie
ÚzV DPO Pezinsko - Seneckého

